

+ DON NIKO LUBURIĆ (1951.-2020.)

1. Životopis

Don Niko Luburić rođen je 21. studenog 1951. u župi Studenci pokraj Ljubuškog od oca Marka i Ljubice, rođ. Milićević. Osnovnu školu završio je u Studencima i Ljubuškom. Nakon završene sjemenišne klasične gimnazije u Splitu studirao je na Vrhbosanskoj katoličkoj teologiji u Sarajevu gdje je završio filozofsko-teološki studij. Biskup Petar Čule podijelio mu je prezbiterat u Šipovači 29. lipnja 1977. Bio je župni vikar u Dračevu (1977.-1979.), Kruševu (1979.-1981.) te u katedrali u Mostaru (1981.-1990.). Diplomirao je na Institutu za crkvenu glazbu Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 1993. godine, a njegov diplomski rad nosio je naziv: *Duhovne popijevke iz Hercegovine*. Od 1993.-2010. godine obavljao je službu profesora liturgijske glazbe na Vrhbosanskoj katoličkoj teologiji, odnosno Katoličkom bogoslovnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, a nakon toga povjerena mu je služba pastoralnog suradnika u mostarskoj katedrali i profesora na Teološko-katehetskom institutu u Mostaru.

Kao profesor u Sarajevu vodio je: Veliki bogoslovski zbor, Madrigaliste, Bogoslovski tamburaški sastav te Mješoviti zbor studenata laika Vrhbosanske katoličke teologije. U Mostaru je vodio Katedralni mješoviti zbor „Marija“, dječji zbor „Slavuj“ i Katedralni tamburaški zbor. Organizirao je i sudjelovao sa spomenutim zborovima na većem broju koncerata.

2. Znanstvene i društvene aktivnosti

Bavio se komponiranjem i etnomuzikologijom, istraživao je i zapisivao autohtone duhovne napjeve iz Hercegovine. Objavio je nekoliko knjiga te brojne priloge u časopisu za sakralnu glazbu „Sveta Cecilija“ i drugim časopisima i crkvenim glasilima: *Vrhbosnensia*, *Katolički tjednik*, *Glas Koncila*, *Crkva na kamenu*. Bio je aktivan član Vijeća za liturgiju Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, član Hrvatskog društva crkvenih glazbenika u Zagrebu i HKD Napredak. Hrvatsko kulturno društvo Napredak 2004. godine u Sarajevu dodijelilo mu je plaketu doživotnog člana zbog dobre suradnje u Napretku i njegovih zasluga na području glazbe. Bio je i član uprave Napretkove mostarske Glavne podružnice i priredio s Napretkom više koncerata.

Objavio je više djela iz područja glazbe: *Duhovne popijevke iz Hercegovine*, Zagreb: 1994.; *Notni zapisi litanija iz Hercegovine*, Zagreb: 2006.; *Da se ne zaboravi. Glazbena izvješća iz Sarajeva 1997.-2007.*, Sarajevo: 2008.; *Crkvene popijevke iz Hercegovine*, Zagreb – Sarajevo: 2010.; *Nove duhovne popijevke i neke prigodne (harmonizacije)*, Zagreb – Sarajevo: 2014.; *Da se ne zaboravi, II. knjiga. Glazbena izvješća iz Sarajeva i Mostara 2008.-2018.*, Zagreb: 2019. Supriredio je: *Pjevajte Gospodu pjesmu novu, Hrvatska liturgijska pjesmarica*, Zagreb: 2003.; *Pjevajte Gospodu pjesmu novu, Vlastitosti Biskupske konferencije BiH*, Zagreb – Sarajevo: 2003. i 2008.; *Duša narodna – zbirka narodnih i popularnih pjesama i napjeva*, Sarajevo. (Većina podataka uzeta je od Katoličke tiskovne agencije, 26. rujna 2020.)

3. Sahrana u Studencima/Ljubuški

Misu zadušnicu u župnoj crkvi i biskupijskom svetištu Presveto-ga Srca Isusova u Studencima/Ljubuški predvodio je nadbiskup koadjutor vrhbosanski mons. Tomo Vukšić u zajedništvu s biskupom mostarsko-du-vanjskim mons. Petrom Palićem uz koncelebraciju oko 70 svećenika. Na misi i ukopu sudjelovali su Nikine sestre Jela, Ana i druga rodbina te veći broj časnih sestara raznih kongregacija i drugi vjernici. Liturgijsko pjevanje, zajedno sa župnim zborom župe Studenci, animirao je Katedralni mješoviti zbor „Marija“ iz Mostara.

Nadbiskup koadjutor Vukšić istaknuo je da je „pokojni svećenik Niko rado živio i djelovao ne samo u Mostaru i u svojoj biskupiji nego i u Sarajevu i Vrhbosanskoj nadbiskupiji“. Prigodnu propovijed izrekao je biskup Palić koji je na početku podsjetio da je „u zoru, 14. travnja 1759. godine, na Veliku subotu, nakon osmogodišnje sljepoće preminuo Georg Friedrich Händel, njemačko-engleski barokni skladatelj, poznati skladatelj oratorija i opera. Smrt je nastupila osam dana nakon što je dirigirao svoje najpoznatije i najznačajnije djelo oratorij *Mesija*. Pokopan je u Westminsterskoj opatiji u Londonu, a na grobu je postavljen kip koji ga prikazuje kako drži rukopis za solo kojim započinje treći dio oratorija *Mesija*, a koji počinje riječima: *I Know That My Redeemer Liveth*, ‘Ja znam dobro, moj Izbavitelj živi i posljednji će on nad zemljom ustati’ (Job 19,25)...“ , kazao je biskup Palić napominjući da mu nije bila namjera uspoređivati velikoga Händla i pokojnoga don Niku, ali da se neke poveznice mogu naslutiti.

4. Biskup Petar: don Niko je bio Isusov svećenik

„Don Niko je volio glazbu, kojoj je posvetio velik dio svojega života kao istraživač, pedagog i voditelj zborova. Preminuo je u zoru i vjerovao je u ove riječi koje smo čuli u Jobovoj knjizi, a koje su našle mjesto u glazbenom djelu koje traje i danas: ‘Ja znadem dobro, moj Izbavitelj živi i posljednji će on nad zemljom ustati.’

Taj isti Bog, Gospodar povijesti i života, odlučio je i da moj prvi sprovod kao biskupa jednom svećeniku u ovoj biskupiji bude upravo don Niki, prvom svećeniku Mostarsko-duvanjske biskupije kojega sam uopće upoznao, u vrijeme kad je on početkom 90-ih godina započeo studij glazbe, a ja teologije u Zagrebu. Još mi u ušima odjekuje njegovo neumorno vježbanje na klaviru u staroj dvorani ‘Vijenac’ na Kaptolu, uz ravnomjerno kuckanje taktomjera“, kazao je biskup Palić.

„Ova euharistija, a takva je svaka kršćanska euharistija u kojoj nam se Gospodin Isus daruje da ga blagujemo i krijepimo se na našem životnom putu, trenutak je i zahvale. Zahvale Gospodinu za sve njegove darove. Zahvale i za dar života pokojnoga don Nike koji je svojom jednostavnošću i ljubavlju prema glazbi oduševljavao druge za Isusa Krista“, rekao je na kraju propovijedi biskup Palić.

5. Župnik don Ivan Štironja oprostio se od pokojnoga Nike

Na kraju mise i mjesni se župnik don Ivan Štironja oprostio od pokojnika: „Dragi naš don Niko! Vjerujem da si s nama pjevao sve pjesme, a osobito psalam: Milosrdan je i milostiv, Gospodin, koji je danas imao posebno značenje. Ovih dana dok sam slagao program pjesama, izabrah upravo taj psalam... No, nećeš se ljutiti ako kažem da si u društvu svećenika, redovnika, bogoslova i sjemeništara bio zaista spor na srdžbu. I kad bi se tkogod našalio na tvoj račun, samo si se smijao; radi te osobine posebno su te voljeli bogoslovi koji su na svojim nikolinjskim priredbama bez problema dotakli i tebe. ...Ma neće te zaboraviti društvo ‘Napredak’ koje će vjerujem u znak zahvalnosti i sjećanja na tebe prirediti i neku komemorativnu večer i koncert“, kazao je župnik Štironja.

Nakon mise šestorica su svećenika ponijeli don Nikino mrtvo tijelo do svećeničke grobnice u crkvenom dvorištu, a na kraju svi zajedno zapjevali su liturgijsku popijevku „Kraljice neba, raduj se“.

6. F. Topić: Ovo sam napisao par sati nakon vijesti o preminuću don Nike

Volio bih da ovo sad ne pišem jer mi je teško, a pogotovo bih volio da je to bilo više godina kasnije. Ali negdje osjećam dužnošću prema prijatelju da nešto od svojih osjećaja stavim i na papir, „da se ne zaboravi“.

Gledajući misu baš na blagdan Uzvišenja sv. Križa kad je novi biskup Petar preuzimao od biskupa Ratka upravu mostarske biskupije, čudom sam se čudio što prof. Niko ne dirigira. Rekli su mi da je don Niko u bolnici pod dirigentskom palicom liječnika. Odmah sam ga zvao jer je važno biti blizu ljudima kad im je teško. A bolest je posebna teškoća.

Rekao si: „Predsjedniče, predsjedniče ne mogu dugo govoriti, loše sam, moli se za me.“ Odmah sam se prihvatio molitve za tebe i ne prestajem ni sada. A nisam te više htio zvati da Te ne opterećujem, nego sam ti gotovo svaki dan slao poruke na koje ti nisi odgovarao, očito shrvan bolešću.

Niko i ja smo zajedno studirali, on je došao na studij na Vrhbosansku teologiju u Sarajevo 1970., a ja 1971. a kako je mnoge predmete zajedno slušalo više godina, tako smo bili i na mnogim predavanjima i ispitima zajedno. U bogoslovskom i drugom manjem zboru pjevali smo zajedno. Kako je Niko bio dobar pjevač i izvanredna sluha, onda sam ja redovito nastojao biti blizu njega da mi bude podrška i da budem sigurniji u svoje pjevanje jer kod pokojnog profesora Čavara nije se smjelo griješiti. Dugi niz godina zajedno smo predavali na Vrhbosanskoj teologiji. Niko je u slobodno vrijeme osim redovnih predavanja vodio i razne zborove. Volio je raditi, a glazba mu je bila život. Rad i glazba nosili su ga i s njima je uz molitvu nadvladavao sve životne poteškoće.

Družili smo se s prijateljima ponekad i uvečer „prekovremeno“. Zavolio je Vrhbosansku bogosloviju i Sarajevo kao i Hercegovinu. Tako je bilo i kad se preselio u Mostar i tako je ostalo sve do smrti. Kad je god imao priliku, dolazio je u Sarajevo i uz drugo bio je obavezan i „prekovremeni rad“.

Sa žarom svega srca svoga pratio je rad Napretka, cijenio je njegov rad i uvidio njegovu golemu važnost za Hrvate katolike i za Bosnu i Hercegovinu. Koliko je cijenio Napredak, pokazuju i njegove riječi pri izdavanju neke svoje knjige: „Ne morate (su)financirati, meni je samo važno da Napredak bude (su)izdavač.“ Jedno od njegovih izdanja nosi naslov koji ponavljamo: Da se ne zaboravi.

Kad je 2004. dobio plaketu doživotnog člana HKD Napredak, tome se toliko radovao i toliko cijenio da je se i predstavljao „doživotni“ (član Napretka). Kad se je preselio u Mostar postao je i član uprave Glavne podružnice Mostar. Što se mene tiče, dragi doživotni, ti si i „posliježivotni“ član Napretka. Znam da bi se na ovo glasno i gromko nasmijao.

Dragi doživotni, u vječnosti imaš vremena, čitaj poruke, sviraj i pjevaj svim glasom koji se daleko čuo. A kako se tehnika ubrzano razvija, nije nemoguće da ćemo moći slati sms-ove na drugi svijet i primati ih. Čim to bude moguće, pošalji nam poruku i na you tubeu te nam reci kako je tamo daleko s onu stranu Modre rijeke gdje kerubi i serafi sa svim nebesnicima vječno pjevaju i sviraju. Pjevaj i sviraj i ti kroz svu vječnost, a kako ti je glas prejak, mi ćemo to moći slušati ovdje u crkvama, drugim dvoranama i u svojim dušama.

Dragi Niko, često si ti kao i svi mi pjevali pjesmu: „Milosrđe Božje veće je nego sve krivice moje.“ Nek' te milosrđe Božje posve obavije.

Franjo Topić